Kuntatalouden näkymät ja TE-uudistus

VNS 2/2025 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029

Mikko Mehtonen & Erja Lindberg

KUNTALIITTO

Kuntien talousnäkymät

Mikko Mehtonen

Nostot kuntatalouden kehitysarviosta keväällä 2025

- Petteri Orpon koko hallituskauden kuntapäätökset vahvistavat kuntataloutta hieman.
  - Päätösten nettovaikutus on vuonna 2026 kuntataloutta hieman heikentävä.
  - Kuntien valtionosuuksiin kohdistetaan eri perusteilla lukuisia lisäyksiä ja leikkauksia.

- Kuntatalouden tila heikkenee vuonna 2025 jyrkästi.
  - Toiminnan ja investointien rahavirta pienenee vuodesta 2024 noin miljardilla eurolla.
  - Kuntatalouden vuosikate ei riitä nettoinvestointeihin 2025-2029.

- Kunnallisveroprosentin korotuspaine kasvaa erityisesti väestöään menettävissä ja vanhemman väestön kunnissa.
  - Vuodesta 2025 eteenpäin negatiivisten vuosikatteiden kuntien lukumäärä kasvaa voimakkaasti.
  - Vuosikatteen vahvistamiseen tulisi kiinnittää huomiota erityisesti pienimmissä kuntakokoryhmissä.

Lähde: Kuntaliitto (Punakallio), Kuntatalousohjelma kevät 2025

Kuntatalouden ennuste edelleen synkkä

Toiminnan ja investointien rahavirta

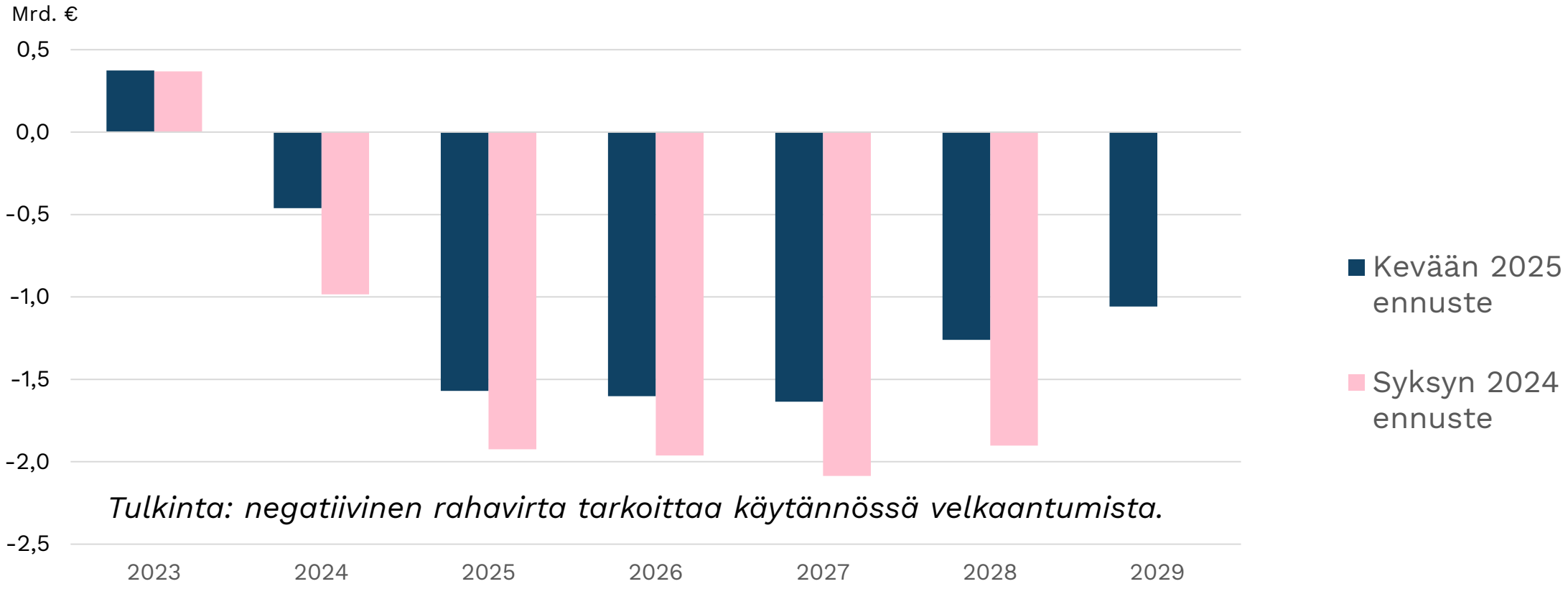

Toiminnan ja investointien rahavirta = tulorahoitus – investoinnit
Toiminnan ja investointien rahavirta kuvaa kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen rahavirta katetaan lainaa lisäämällä, omaisuutta myymällä tai kassavaroja vähentämällä.

Lähde: Kuntatalousohjelma kevät 2025, VM

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta ja rahavarat

painelaskelman mukaan, mrd.€

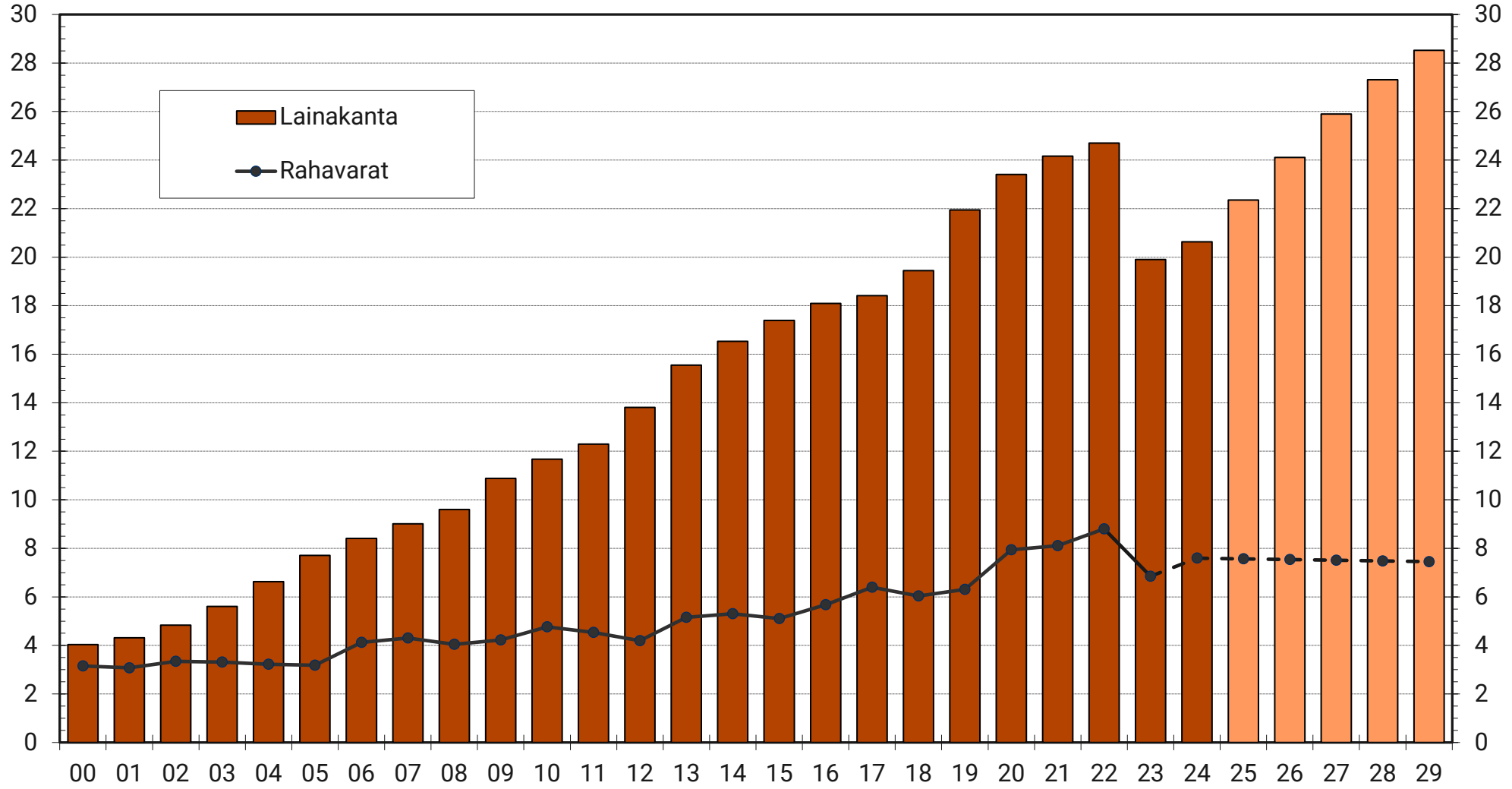

Päivitetty: 30.4.2025/Mehtonen

Lähde: vuodet 2000-2020 Tilastokeskus, vuodet 2021-2024 Valtiokonttori, vuosien 2025-2029 arviot VM

Työmarkkinoiden heikentymisen odotetaan päättyvän vuonna 2025

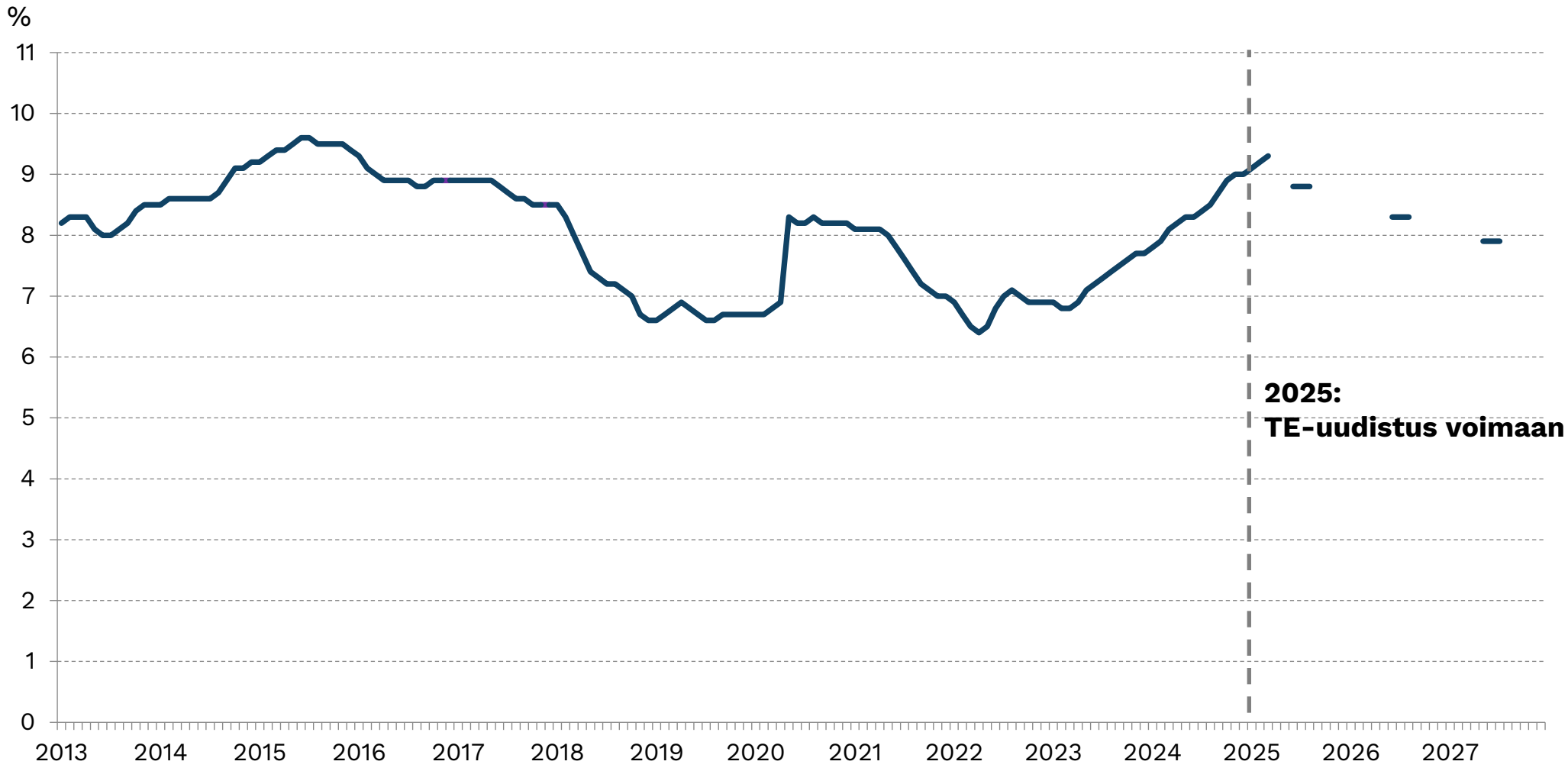

Työttömyysasteen (20-64-vuotiaat) trendi, prosenttia

Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus, ennuste valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, kevät 2025

KUNTALIITTO

TE-uudistuksen tilannekatsaus

Erja Lindberg

TE-palvelujen siirto kunnille toteutui hallitusti ja suunnitelmien mukaan

- Vuodenvaihteen sujuvan siirtymän, tilannekuvan ja viestinnän varmistamiseksi käytössä olivat yhteiset tietojärjestelmiin kytkeytyneet tilannehuoneet.
- Tärkeimmissä kokonaisuuksissa onnistuttiin hyvin eikä merkittäviä poikkeamia havaittu.
- Muutamat havaitut virhetilanteet paikannettiin ja ne korjattiin nopeasti. Virhetilanteet eivät ole toistuneet korjausten jälkeen.
- Tietojärjestelmien käyttöönotto sujui kiitettävästi.
- Asiakkaiden siirtymä toteutui sujuvasti. **98 % asiakkaista** oli saanut vastuuasiantuntijan vuoden alussa. Keskimääräinen **asiakasmäärä/asiantuntija oli vuoden alussa 150**.
- Henkilöstön siirtymä sujui suunnitellusti, eikä palkanmaksuun liittyneitä poikkeamia tullut. Myöskään kyselyjä henkilöstön siirtoon liittyvistä asioista ei tullut Kuntaliitolle, KT:lle, KEHA-keskukselle eikä henkilöstöjärjestöille.
- Huolellinen suunnittelu ja riskienhallinta oli keskeistä onnistumisen kannalta!

Pikakysely työllisyysalueille

- Kysely lähetettiin työllisyysalueiden johtajille
- Kyselyn tarkoituksena oli kerätä ajankohtaista tietoa rästimaksuista ja sidonnoista
- Vastausaikaa oli 2 vuorokautta
- Vastauksia saatiin 41/45 työllisyysalueelta

Oletteko saaneet työllisyysalueellanne purettua viime vuodelta maksamattomista korvauksista syntyneen jonon siltä osin, kun se on tässä ajassa ollut mahdollista tehdä?

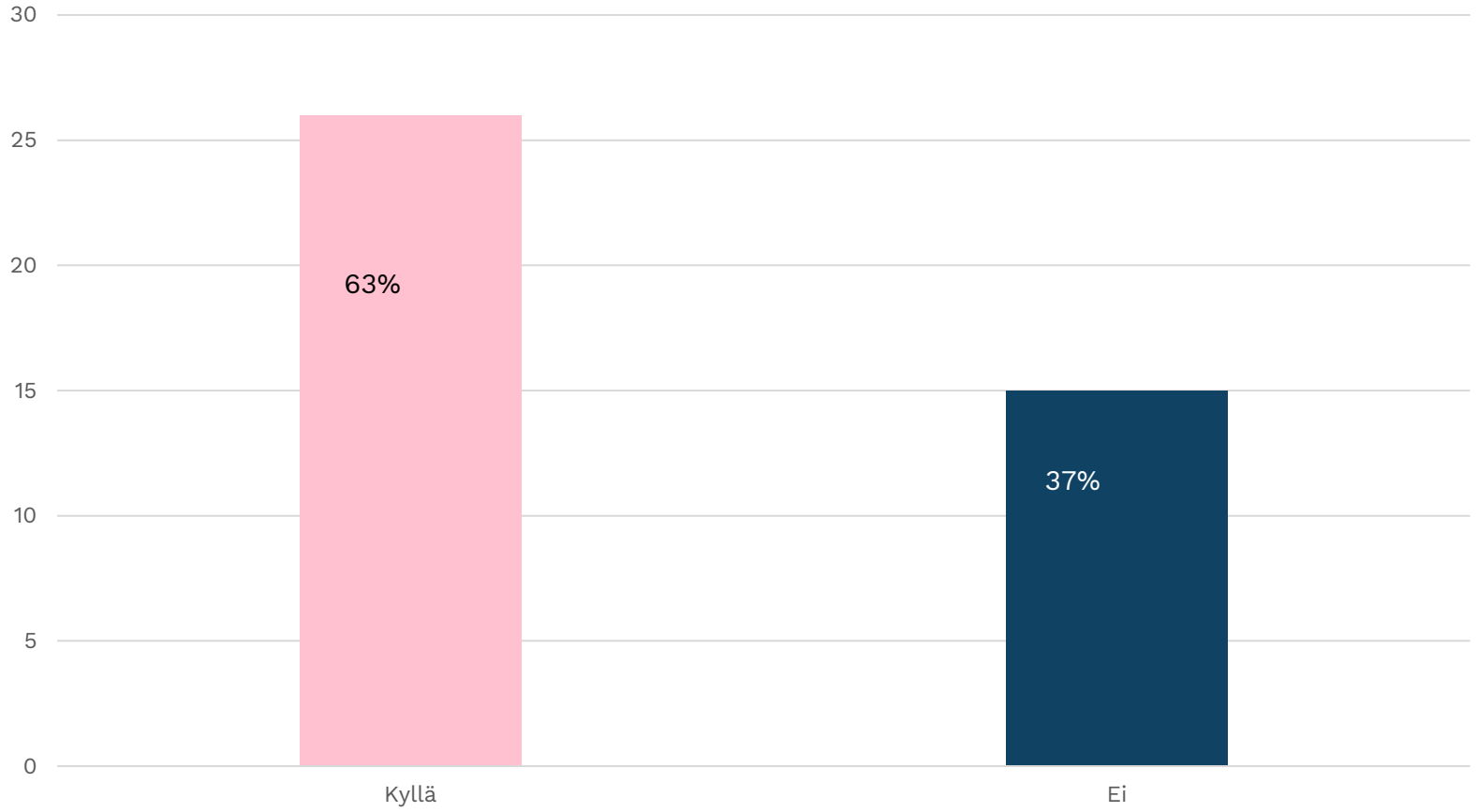

Onko työllisyysalueellanne jouduttu palkkaamaan lisähenkilöstöä rästijonoja purkamaan?

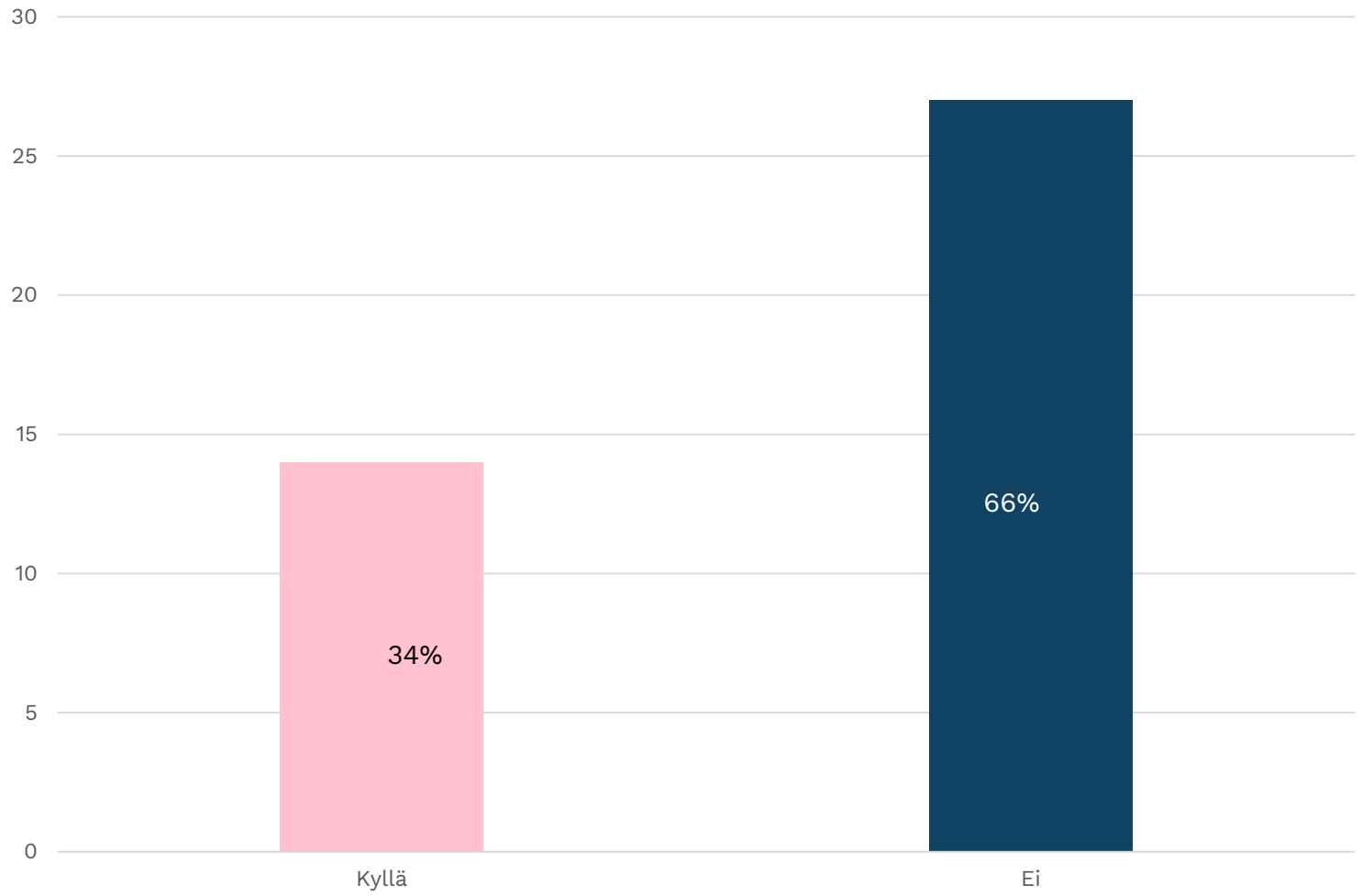

Monta henkilöä?

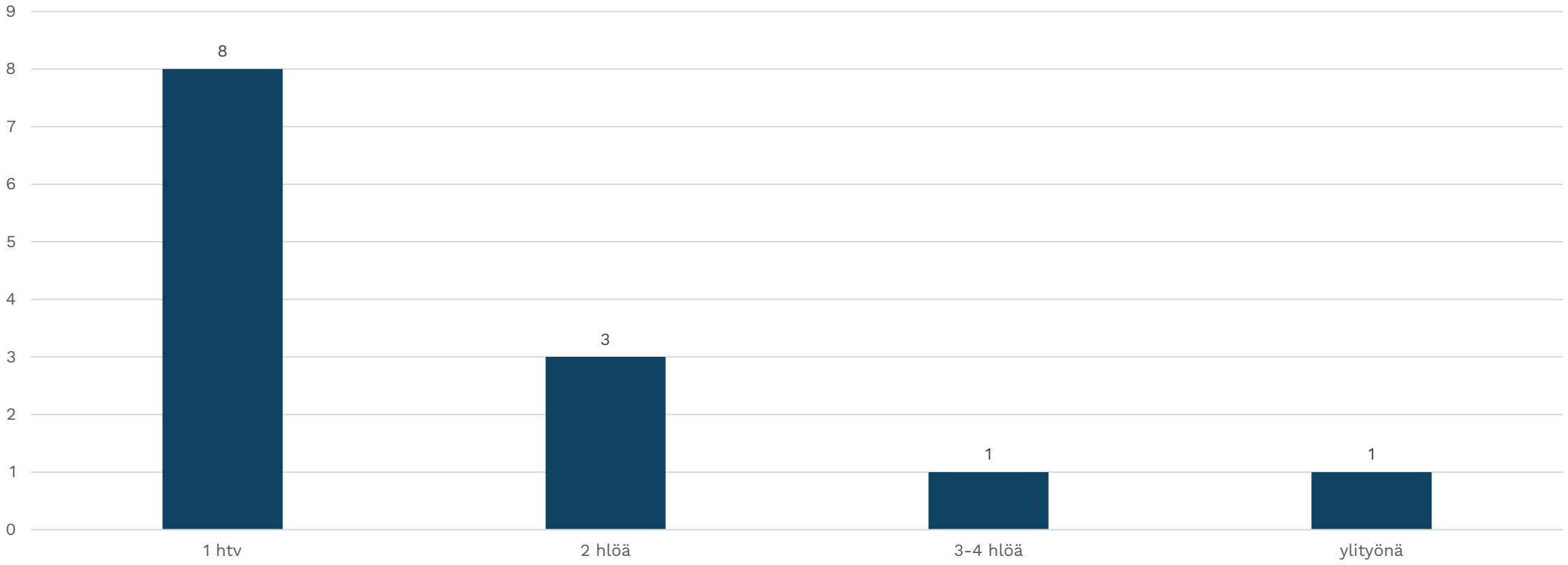

Onko työllisyysalueellanne jouduttu tekemään päätöksiä taloudellisten tukien myöntämisen suhteen määrärahojen niukkuuden takia?

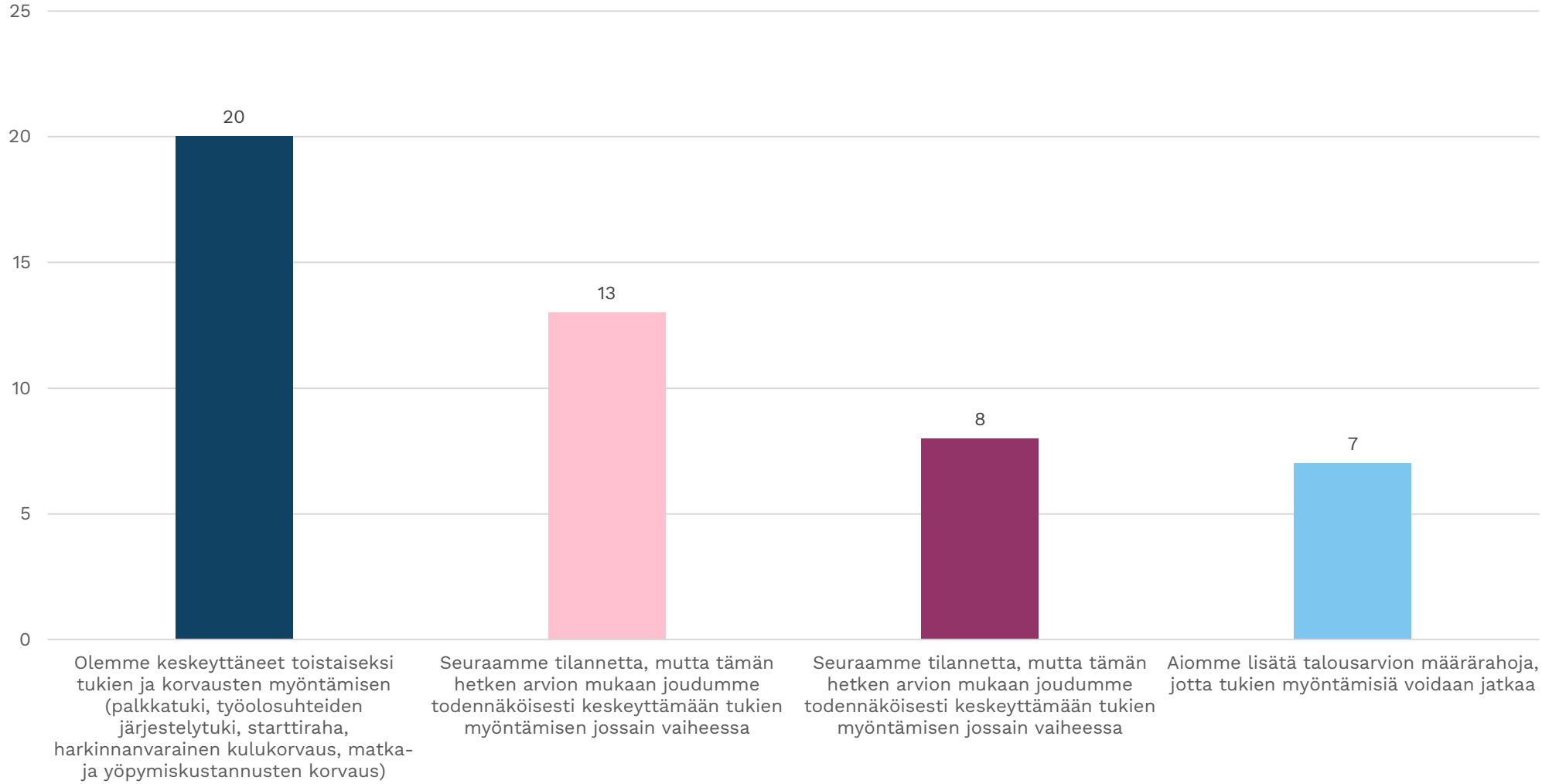

Kiitos!

CC BY

www.kuntaliitto.fi